

”Liikuntacoach-toiminta on antanut mulle valtavasti!”

Toisen asteen liikuntacoachit yhteisöllisen opiskeluhuollon tukena Helsingissä

Helsinki

Tiina Gustafsson

Johtava kuraattori

Toisen asteen opiskeluhoolto

Tiina.gustafsson@hel.fi

040-5957513

Lilja Grönroos

Projektisuunnittelija

Sibeliuksen lukion liikuntacoach

Liikuntacoachien tiimivastaava

Toisen asteen opiskeluhoolto

Lilja.gronroos@hel.fi

040-6806291

Liikuntacoach-toiminnan tausta

- Liikuntacoach-toiminta käynnistettiin helmikuussa 2022 vastauksena koronapandemian ja Ukrainan sodan aiheuttamaan opiskelijoiden hyvinvointivajeeseen.
- Mukana oli viisi Helsingin kaupungin lukiota ja neljä Stadin AO:n toimipaikkaa.
- Vuonna 2022 liikuntacoach-pilotti oli osa valtakunnallista Mieli liikkeelle –hankekokonaisuutta.
- Toiminnan vaikuttavuudesta saatiin erittäin lupaavia tuloksia ja siksi toiminta laajeni.
- Tällä hetkellä liikuntacoacheja työskentelee yhteensä 7 Helsingin kaupungin lukioissa ja 4 Stadin AO:ssa (toiminta kattaa lähes kaikki Helsingin kaupungin toisen asteen oppilaitokset)
- Liikuntacoachit sijoittuvat hallinnollisesti osaksi toisen asteen opiskeluhoitoa.
- **Stadin AO:n rahoitus on katkolla 31.12.2023 ja lukioiden 31.7.2024.**

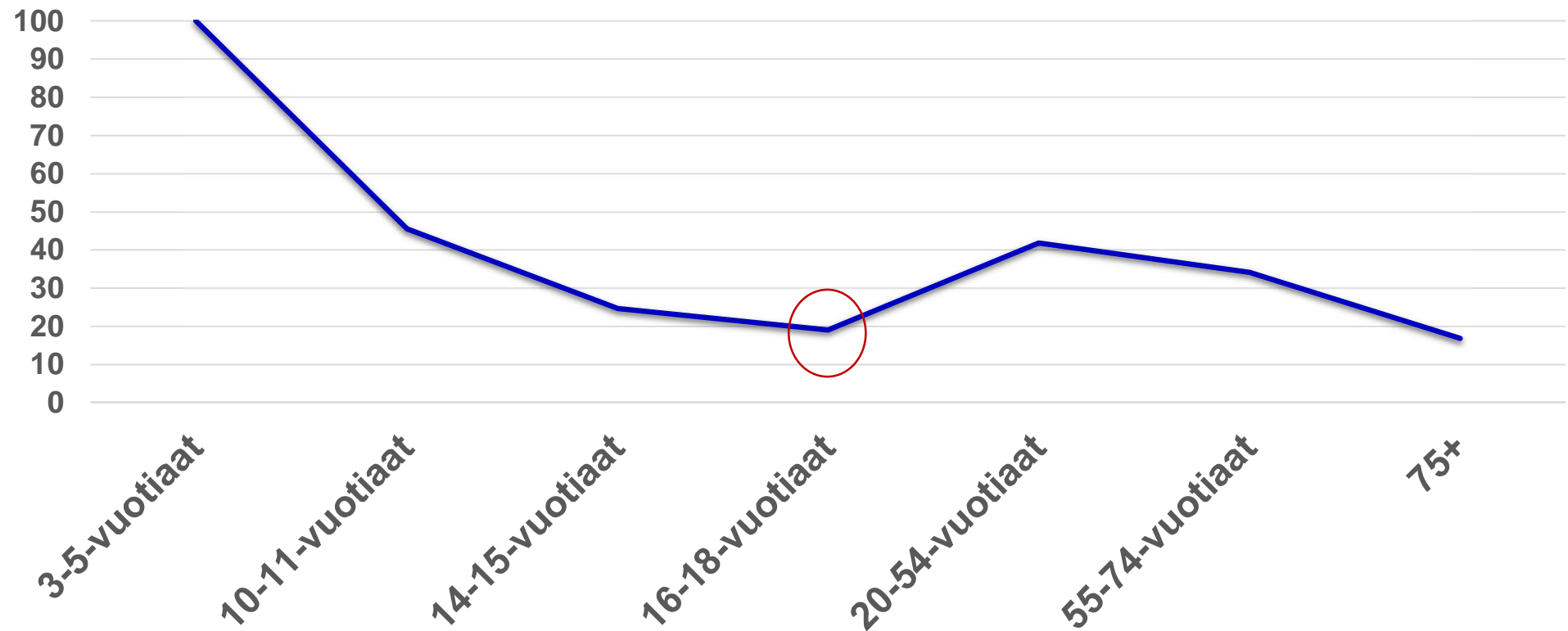
Liikuntacoach-toiminta on osa kaupunkistrategiaa

- Liikkumisen edistäminen on yksi Helsingin kaupunkistrategian kärkihankkeista vuosille 2022-2025: *”Liikkuminen sisältyy jokaiseen varhaiskasvatus-, koulu- ja opiskelupäivää”*
- Liikuntacoach-toiminta on mainittu Helsingin kaupungin hyte-tavoitteissa (tavoite 18, toimenpide 35)
- Liikuntacoach-toiminnan tavoitteet kumpuavat yhteisöllisen opiskeluhuollon sekä liikkuva opiskelu –ohjelman tavoitteista.

Liikuntacoach-hankkeen tavoitteet

1. Lisätä opiskelijoiden mielen hyvinvointia ja opiskelukykyä liikunnallisin keinoin.
2. Lisätä opiskelijoiden osallisuutta, vuorovaikutusta toisten opiskelijoiden kanssa ja vähentää yksinäisyyden tunnetta.
3. Lisätä mielekästä vapaa-ajan toimintaa sekä kehittää elämönhallintataitoja.
4. Edistää liikkumista osana opiskelijoiden kokonaisvaltaista hyvinvointityötä ja jokaista opiskelupäivää.
5. Tarjota hyvinvoinnin tukea erityisesti niille, jotka liikkuvat vähiten ja joille on kasautunut mielenterveyden tai jaksamisen haasteita.
6. Kehittää yhteisöllisen opiskeluhuollon toimintamalleja, joissa liikunnalla pyritään ennaltaehkäisemään hyvinvoinnin haasteita.

Suosituksen mukaan liikkuvat

Liikunnalla ja fyysisellä aktiivisuudella on moninaisia vaikutuksia hyvinvointiin ja oppimiseen

- Liikkuminen voi vaikuttaa myönteisesti mielen hyvinvointiin ja oppimiseen.
- Liikunnalla voi olla sosiaalisia suhteita sekä autonomian ja merkityksellisyyden kokemuksia vahvistava vaikutus.
- Liikkuminen on yhteydessä aivoterveysteen ja oppimisen kognitiivisiin edellytyksiin -> tarkkaavaisuus, muisti ja toiminnanohjaus
- Liikkumisella on myönteisiä vaikutuksia mm. nuorten fyysiseen minäkäsitykseen, itsearvostukseen ja pystyvyyden tunteeseen.
- Liikkuminen voi vähentää stressiä, opiskelu-uupumusta, sekä masennus- ja ahdistusoireita.

Lisätietoja: [LIITO-lehden artikkeli 12/2022](#)

Helsinki

26.9.2023

Liikkuminen voi olla kivaa ihan vain itseisarvona!

Vaikutusketju

Input / panos

11 Liikuntacoachia

Output / teko

Yksilöllinen työ oppilaitoksissa

Yhteisöllinen työ
oppilaitoksissa

Yhteistyö Helsingin kaupungin
eri toimialojen kanssa

Yhteistyö liikuntajärjestöjen ja
liikunta-alan yhdistysten
kanssa

Seurayhteistyö ja yhteistyö
liikunta-alan yritysten kanssa

Outcome / vaikutus

Liikuntacoachit osana
oppilaitosten yhteisöllistä
opiskeluhoitoa

Opiskelijat osaavat käyttää
Helsingin kaupungin nuorille
suunnattuja liikunta- ja
luontopalveluita.

Verkostoyhteistyö toisen
asteen opiskelijoiden
liikkumisen edistämiseksi
(yhteiskunnallinen haaste)

Impact / vaikuttavuus

Fyysinen aktiivisuus ja
liikkuminen on lisääntynyt
opiskelupäivän aikana ja
ulkopuolella

Fyysinen aktiivisuutta
hyödynnetään työkaluna
opiskelijoiden hyvinvoinnin ja
opiskelukyvyn tukemisena

Urheiluseurat ja yritykset
järjestävät matalan kynnyksen
harrastustoimintaa
oppilaitoksissa

Valtakunnallinen verkostotyö
edistää yhdessä nuorten
fyysistä aktiivisuutta

Liikuntacoach-toiminta
Opiskelijoiden hyvinvoinnin, opiskelukyvyn, osallisuuden ja oppilaitokseen kiinnittymisen tukemista liikkumisen keinoin

Opiskeluympäristöön vaikuttaminen
Luodaan oppilaitokseen rakenteita, jotka mahdollistavat liikkumisen opiskelupäivän aikana

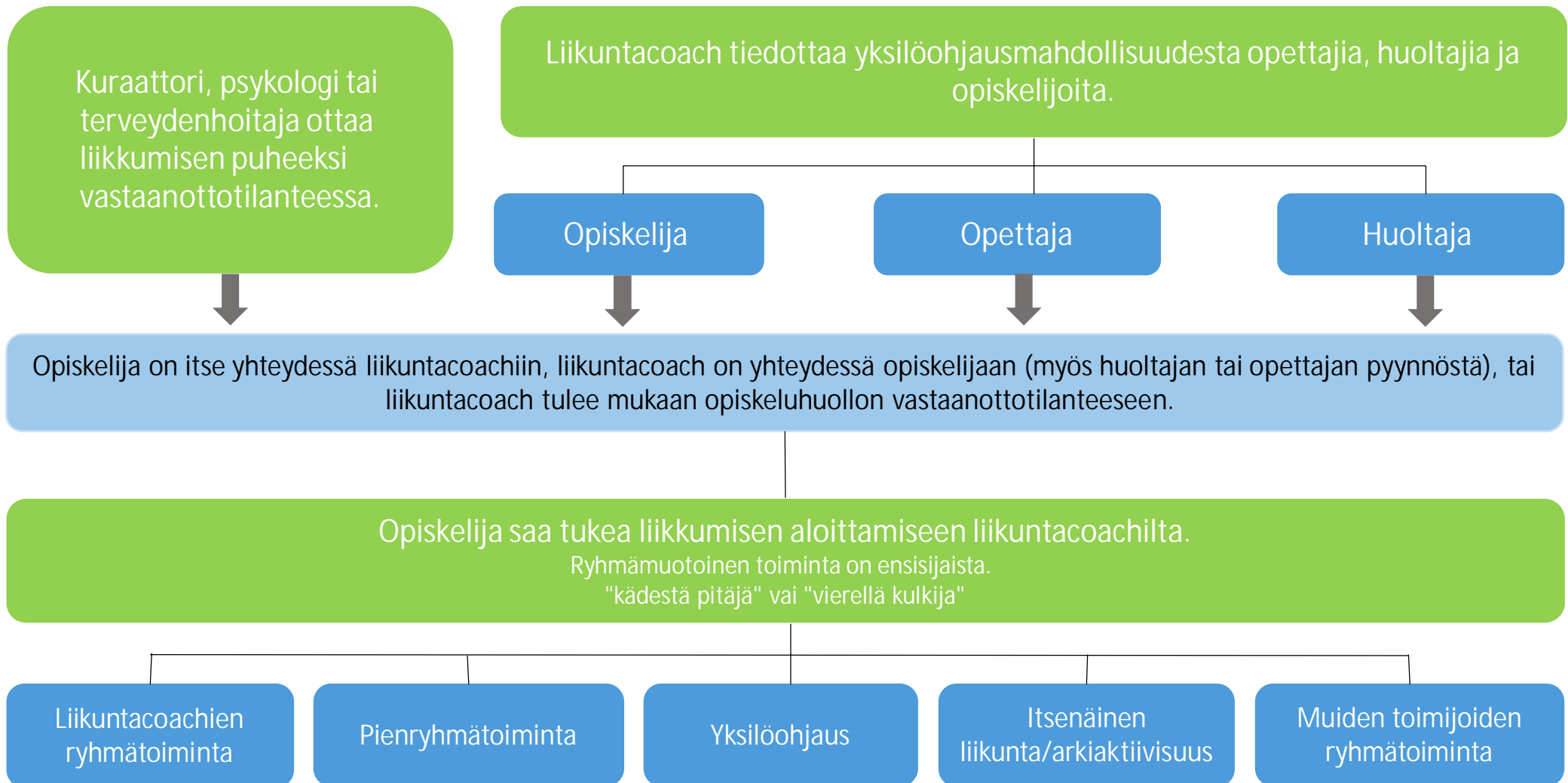
- Liikuntatilojen vapaa käyttö
- Liikuntavälineiden vapaa käyttö
- Toiminnalliset opetusmenetelmät
- Istumisen tauottaminen

Ryhmämuotoinen toiminta
Ensisijaista, ehkäisevää, kuuluu kaikille

- Liikuntakerhot
- Lajikokeilut
- Välituntiliikunta
- Tempaukset
- Kesätoiminta
- Kaupungin muut liikuntapalvelut

Yksilöohjaus ja pienryhmätoiminta
Ensisijaisesti opiskelijahuollon asiakkaille, jotka tarvitsevat yksilöllistä tukea liikkumiseen

- Kohdennettu pienryhmätoiminta
- Liikuntacoachin tarjoama yksilöohjaus
- Kaupungin liikuntapalvelujen liikuntaneuvonta

Helsinki City Running Day 2023

"Tapahtumasta jäi mahtava fiilis ja todennäköisesti jatkan lenkkeilyä vapaa-ajalla"

"Mahtava kokemus! Ensimmäinen kerta juoksutapahtumassa. Jatkoa seuraa varmasti."

Marraskuu 2022

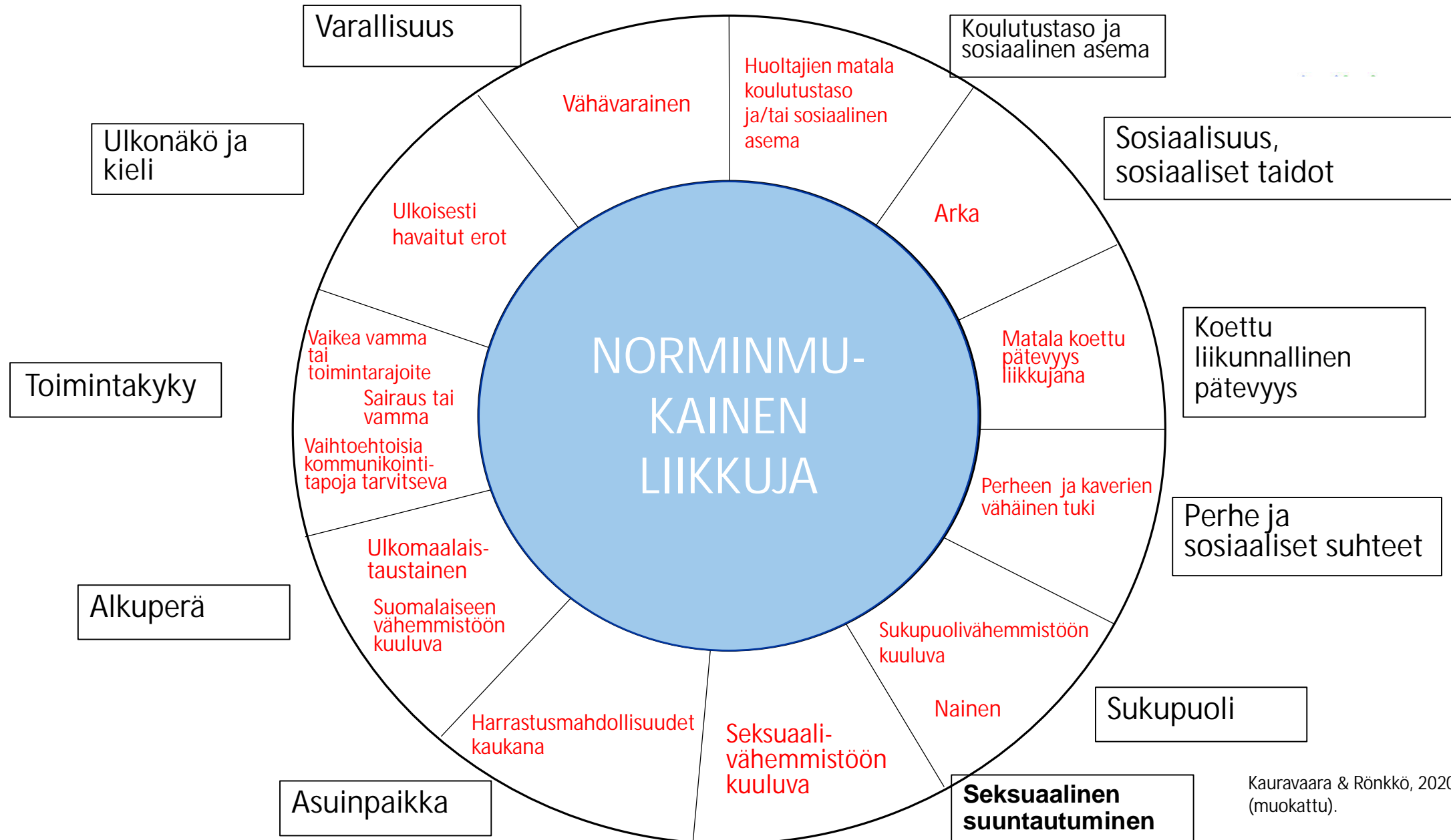

Tammikuu 2023

Liikkumismahdollisuudet eivät ole aidosti saavutettavia kaikille.

Liikuntacoachit pystyvät aktiivisesti poistamaan liikkumisen esteitä siinä toimintaympäristössä, jossa opiskelijat ovat.

Kävijämäärät

- **Hankekausi 28.2.2022-31.12.2022**

- 5 lukiota, 4 Stadin AO:n toimipaikkaa
- 4 liikuntacoachia
- kävijöitä yhteensä noin 8000, yksilöohjauskertoja noin 100

- **Kevätlukukausi 1.1.2023-2.6.2023**

- 13 lukiota, 4 Stadin AO:n Kampusta (12 toimipaikkaa)
- 11 liikuntacoachia
- Kävijöitä yhteensä noin 7000, yksilöohjauskertoja noin 100

Huom! Uudet liikuntacoachit aloittivat työt vasta helmikuussa 2023, joten suurin osa kevään 2023 kävijätilastoista on aikaväliltä 1.3.-2.6.

Kevään 2023 toiminta lukuina

43 %

Ei harrastanut säännöllistä liikuntaa urheiluseurassa tai muun liikunta-alan toimijan palvelussa.

86 %

Kertoi saaneensa tiedon Wilmasta.

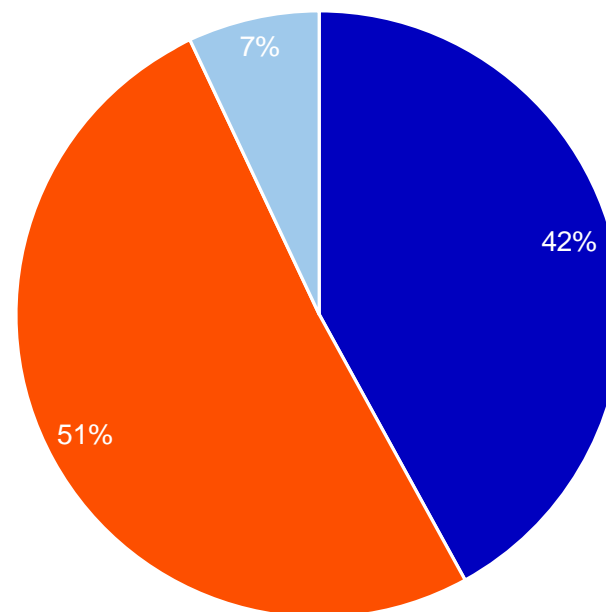
295 vastausta
(vastaukset lukioista)

4.60-4.86
/ 5

(Palautteiden keskiarvot) Palaute erittäin hyvää. Kysymykset käsittelivät toiminnan lähestyttävyyttä, turvallisuutta, innostavuutta ja mielekkyyttä.

Helsinki

Osallistujien sukupuolijaukama

■ Pojat ■ Tytöt ■ Muu / En halua kertoa

Palautteita kevään toiminnasta

Oli tosi kivaa. Tykkään seinä kiipeilystä mutta sitä ei tule tehtyä niin usein koska en haluaisi mennä kiipeilemään yksin. Oli hauska päästä kiipeilemään ryhmässä niin oli vähän kavereita paikalla ja pystyi löytämään uusiakin kavereita.

Tykkäsin vapaamuotoisesta kiipeilystä ja kaiken taitotasoiset pystyivät osallistumaan. Paikalla oli myös kokeneita kiipeilijöitä, joilta pystyi kysyä ja oppia.

Oli mahtavaa päästä kokeilemaan tankotanssia! Olen pitkään halunnut mutta ei ole ollut mahdollisuutta!

Nice att vi får testa på olika sporter! + Det här var särskilt kul för mig som redan färdigt är en rutinerad klättrare :)

Oli super kivaa kokeilla jotain uutta, jännittävää ja vähän erilaista lajia.

Instruktören tog alla i beaktande och led aktiviteten så att den passade för både nybörjare och dem som har erfarenhet

Oli tosi hauskaa ja toivottavasti itsepuolustuslajeja olisi lisää näissä kokeiluissa!

oli tosi mukavaa vaikka tulin ilman kavereita, pääsin tosi hyvin muiden kanssa kiipeilemään ja (liikuntacoach nimi) auttoi myös:) aion mennä uudestaan kiipeilemään:))))))

Juoksukoulussa oli hyödyllisiä harjoitteita, joita aion soveltaa omassa juoksu-harrastuksessani. Juoksukoulua voisi olla pari kolmekin kertaa, jotta harjoitukset vakiintuisivat luontevaksi osaksi omaa liikumista. Tosin nyt kynnys osallistua toimintaan oli matala, kun ajankohta oli sopiva ja kokoontumiskertoja vain yksi

Oli tosi kivaa ja auttoi hyvin paljon tutustumaan muihin ihmisiin!

Oli todella kivaa ja mahtava mahdollisuus tutustua uuteen lajiin. Kiipeilyn ohjaus oli tiivis ja opettava. Vetäjä ja ryhmä oli aina tukena vaikka tuli jännittäviä paikkoja.

Kiitos. Oli todella hauska päivä. Opiskelijat tykkäsivät todella paljon :)

Talous

- Yhden liikuntacoachin henkilöstökustannukset vuodessa ovat noin 54 000 euroa.
- Toiminnan muuhun pyörittämiseen (valmentajapalkkiot, osallistumismaksut, tilavuokrat jne.) on kokonaisuudessaan budjetoitu rahaa noin 100 000 euroa
- Nykyisellä volyymilla toiminnan pyörittämiseen tarvittaisiin rahoitusta vuodelle 2024 noin 475 000 euroa
  - 4 coachia 12 kk
  - 7 coachia 5 kk
  - Toiminnan järjestämisen kustannukset
- Huomioitava, että nykyistä resurssia tulisi kasvattaa Stadin AO:ssa.

**Tulevalla hallituskaudella edistetään
Liikkuvat-ohjelmia sekä luodaan
uusia toimintamalleja.**

**Liikuntacoach-toiminta on aidosti
vaikuttavaa toimintaa opiskelijoiden
hyvinvoinnin edistämiseksi.**